

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsocij lista „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—  
Za pol leta . . . . . 12.—  
za tri mesece . . . . . 6.—  
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . 5.20  
za pol leta . . . . . 2.60

# EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev. zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vln. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vln.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.— vsaka nadaljna vrsta . . . . . 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni račun št. 841.652.

## V Galiciji in ob Ikvi boj popustil. - Srditi boji v volinijskem trdnjanskem ozemlju.

**Napredovanje Nemcev proti Dvinsku in Vilni. Ščara prekoračena. Prodiranje severno Pinska. - Novi boji pri Bovcu. Dosedaj vsi napadi Lahov odbiti. - Artiljerijski spopadi na Tirolskem in Koroškem.**

### Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se objavlja: 17. septembra 1915, opoldne.

Rusi so poskušali učinek našega krilnega napada severovzhodno Bučaca, o katerem je bilo poročano včeraj, preprečiti s protinapadom. Bili so vrženi. Naš artiljerijski ogenj je bil pri tem en sovražni oklopni avtomobil. Izmed treh oficirjev posadke sta bila dva ubita, eden ranjen, ujet. Mostvo je bilo, izvzemši istotako ujetega šoferja, vse na mestu ubito.

Sicer je bojno delovanje v vzhodni Galiciji in ob Ikvi bistveno popustilo. Položaj je ostal popolnoma neizpremenjen.

V očiščenem ozemlju, da bi izvojeval v tem ozemlju kak uspeh, je pričel sovražnik zopet s tem središčnimi napadi na naše sile, ki se nahajajo v volinijskem trdnjanskem ozemlju. Boji, ki so se razvneli tu včeraj, se še nadaljujejo.

Ob Ščari ničesar novega.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

### Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se objavlja: 17. septembra 1915, opoldne.

Na tirolski fronti so se vršili včeraj zopet na več krajih artiljerijski boji. Popoldne je postal sovražni ogenj proti planotam Latraun in Vielgerath središčni. Danes po polnoči je precej močna sovražna pehota napadla Monte Coston in naše postojanke severno te mejne gore. Ti navali so bili zavrnjeni ob znatnih izgubah napadalca.

Na koroškem mejnem ozemlju je razvijala sovražna artiljerija zlasti proti ozemlju Trbiča živahno delovanje. Ta kraj in sicer posebno tamkajšnja bolnišnica, je bil iz postojank v bližini mejnega prelaza Somdonia obstreljevan z dalekonosnimi topovi.

Na primorski fronti se je zopet pričel sovražni napad proti ozemlju Bovca. Več navalov Italijanov je bilo odbitih. Vendar pa boji še niso končani.

Dalje ob Soči navzdol do vstevši gorško predmostje je bilo razmeroma mirno. Nekaj krajev južno Gorice in severozapadni obronek doberdobske planote so bili v živahnem sovražnem topovskem ognju. Zapadno Sv. Martina so bili približevalni poizkusi Italijanov, kakor vedno, preprečeni.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

DUNAJ 17. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča:

14. september je prinesel na koroško-julijski fronti velik uspeh. Po 6 urnem boju se je posrečilo zavzeti na 4 km fronte sovražne višinske postojanke. Findennigkofel in Cima di Puartie sta od 14. septembra opoldne v rokah naših čet.

Te zelo močne utrjene postojanke so bile od pričetka vojne v rokah sovražnika.

Dočim odhaja sovražnik po neprestanih napadih na raznih delih fronte vedno le s krvavimi glavami in se njegovi napadi vedno razbijajo s težkimi izgubami zanj v našem ognju, se je prvi dan, kjer smo enkrat na enem mestu fronte prešli v napad, končal takoj s popolnim uspehom. Naše izgube pri tem boju so bile nam tako pričakovane majhne.

Dne 14. septembra popoldne je poskušal sovražnik po srditi artiljerijski predpripravi iz vseh kalibrov še enkrat napad

na našo postojanko na Vršču. Napad je doletela usoda vseh prejšnjih. Razbil se je v našem ognju ob največjih izgubah.

**Z nemško-ruskega bojišča.**

BERLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 17. septembra 1915.

(Armada skupina generalfeldmaršala Hindenburga). Južno Dvinska je bila dosežena cesta Wisdy-Goduziška-Komaj. Wisdy je bil danes po srditih bojih hišo za hišo zavzet.

Severozapadno, severno in severovzhodno Vilne se naš napad nadaljuje. Položaj vzhodno Olite-Grodno je bistveno neizpremenjen. Ščara je bila pri istoimenskem kraju prekoračena.

(Armada skupina princa Leopolda bavarskega). Tudi tu so izsilile naše čete na več mestih prehod čez Ščaro.

(Armada skupina generalfeldmaršala Mackensena). Močvirnato ozemlje severno Pinska se očističuje sovražnika.

Jugovzhodno bojišče. — Pri nemških četah ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

O vzrokih ruskega poraza.

LONDON, 15. (Kor.) V neki objavi, ki je izšla z naslovom: »Velika vojna«, se glasi: Udarci, ki je onemogel Rusijo, je bila eksplozija v municijski tovarni Ohta pri Petrogradu. Že dolgo je bilo znano, da se je zgodila ta eksplozija, in lahko se navedemo, da je ta tovarna preskrbovala polovico armade z municijo in da je bila edina velika tovarna te vrste. Ta udarec je zadel Rusijo v skrajno kritičnem trenutku za deželo. Ves Petrograd se je stresel kakor pri potresu. Na tisoče delavcev je izgubilo življenje, vsa tovarna je bila uničena. Tovarne Putilova izdelujejo sicer ravno tako dobre oblegovalne topove, kakor nemške tovarne, toda nobenih krogelj. Te je mogoče uvažati le preko Arhangelska. Anglija in Francija morate dati zato Rusiji na razpolago vso municijo, ki jo zamorete pogrešati.

Duma odgojena.

PETROGRAD, 16. (Kor.) Ruska duma je bila s carskim ukazom odgojena.

Politični položaj na Ruskem.

KOPENHAGEN, 16. (Kor.) Po nekem poročilu lista »Berlingske Tidende« iz Petrograda, se zasleduje tamkaj z veliko napetostjo razvoj političnega položaja, ki je med tem po odgovitvi dume očividno že rešen. Krožile so najbolj nasprotujoče si vesti. Z nestrpnostjo je duma pričakovala, kaj prinese razgovor Goremykina s carjem, pri čemur je šlo zato, ali naj se sestavi novo ministrstvo ali naj se odpusti duma. Po povratku Goremykina se je sestel ministrski svet, kojega rezultat se drži strogo tajno.

Moskovski magistrat je sklenil, da objavi vse izjave soglasja mestnega prebivalstva glede njegove znane resolucije. Z napetostjo se pričakuje razjasnitve v prihodnji seji dume, ali misli vlada vladata brez dume.

Odlični politiki označujejo odpust dume za zasmejanje prebivalstva in za politično pogreško prve vrste, ki bi imela nevarnejše posledice.

Nemški podvodniki pred Odeso.

PETROGRAD, 16. (Kor.) Petrograjska brzojavna agencija poroča: Na višini Odesa, 10 milj od obrežja, je bil en angleški parnik poškodovan. Domneva se, da je bila povzročena poškodba po nemškem podvodniku.

Podlistek

**GREŠNICE.**

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépia

Moja mati se je ustrašila te trgovinske krize. Učevce imetje je bilo sicer znano in tudi naše posestvo v Franche Comtee se mi je zdelo neizčrpno. Mati pa me je pončila tedaj, da je stvar nekoliko drugačna. Na posestvu so bile velike hipoteke in revolucija tudi ni prizanesla naši graščini, tako da ni bilo iz Saint Andréja morda leta in leta pričakovati nikakih dohodkov. Naj bi torej tedaj vložila gotovino v trgovino, bi se lahko zgodilo, da bi se bilo izgubilo vse. Zato mi je prav najino svetovalec, naj pustim trgovino in naj si izvolim kak neodvisen poklic, kjer se ni treba batl gospodarskega poloma. Ta materina želja mi je bil ukaz. V ostalem ti pa priznam, da sem ji ustregel prav rad, kajti za trgovino itak nisem bil ni-

mel pa sem za ta poklic, žal, sovražnika, ki ga nisem mogel premagati. Bil sem tako bolan, ko sem se vrnil s svoje prve obrežne pločbe ob bretonski obali, da sem bil, ko sem se vrnil, za vedno ozdravljen svojega trenutnega hrepenenja po valovih, katranu, vrveh in zibanju. Po tem brezplodnem poizkusu sem se vdal spet prvotnemu brezdelju in mučiti me je začel zopet dolgčas, prav tako nespremljiv in trdovraten, kakor morje samo. Ker nisem vedel, kateremu svetniku ali kateremu vragu bi se zaobljubil, sem sklenil, da stopim v svet.

Tu se je Karel prekinil.

— Zakaj se pa smeješ? — je vprašal Mauricea.

— Zakaj? — je odgovoril le-ta. — Zlo je res moralo biti veliko, da te je dovelo do tako obupnega sredstva.

— Bilo je grozno, dragi moj, — je nadaljeval Karel. — Zahajal sem večkrat v hišo bogatega brodolastnika, ki je bil intimni prijatelj mojega ulca. Ta brodolastnik ima hčer edinico.

Ruski vladni parnik, ki je plul spredaj, je bil istotako napaden od podvodnika, a je ušel nevarnosti.

**Z zapadnega bojišča.**

BERLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 17. septembra 1915.

Zapadno bojišče. — V Šampanji smo izgrabili Francozom severozapadno Perthesa pri napadu z ročnimi granatami kos jarka sprednje postojanke. Protinapad je bil odbit.

Vrhovno armadno vodstvo.

LONDON, 15. (Kor.) — Feldmaršal French poroča: Na obeh straneh se razvija živahno topovsko delovanje. Predvsem jugovzhodno Armentieres in pri Ypernu. Tri sovražna letala so bila prisiljena, da so pristala; dve ste bili zadeti od naših topov. Tekom tega tedna je bilo nad nemškimi linijami 21 bojev v zraku. Enajstkrat so bili premagani Nemci.

Angleški parlament. — Kitchener o vojnem položaju.

LONDON, 15. (Kor.) Vojni minister Kitchener je izjavil v zgornji zbornici, da je dobil feldmaršal French 11 divizij ojačen, vsled česar se je zamogla njegova fronta razširiti in prevzeti še približno 17 milj francoske fronte.

O vzhodnem bojišču je izjavil Kitchener, da je dovel na črt Nemcev, da bi uničili ruske armade v sedanjih sestavi in s tem opustili znatne čete za druga bojišča, do velikega neuspeha. Ruska armada je ostala kot vojaška sila nedotaknjena. Zdi se, da so Nemci že skoro izstrelili svoj smodnik, da se je njihova strategija ponesrečila, in zmage, o katerih govorijo, se zamorejo, kakor že tolikokrat v vojni zgodovini, razkrinkati kot zakriti porazi.

Glede položaja na Galipolskem polotoku je izjavil vojni minister, da obstoje dokazi za to, da je nastopila pri Turkih demoralizacija.

Kitchener je končal: Nekaj novih armad, ki smo jih oborožili, se že nahaja na bojišču, druge jim bodo hitro sledile v tujino. Ker se morajo čete, ki jih odpošiljamo, obdržati do konca v polni sili, moramo pomnožiti število rekrutov. To vprašanje bo zelo kmalu praktično rešeno. Nikakor ne dvomim, da bo dovolil narod vse potrebne žrtve za zmagovit izid vojne.

LONDON, 16. (Kor.) V spodnji zbornici je ministrski predsednik Asquith izjavil: Mi uvidevamo sedaj jasneje kakor pred leti modro soparo sofistike in laži, s čemer nas je skušal Berlin omračiti in omadeževati mednarodni položaj. Spoznavamo jasneje neizogibno dolžnost, ki nas je prisilila, da branimo narodno čast in zastavimo vso silo za sveto stvar svobode. V to svrhu bomo žrtvovali tudi še vnaprej vse, kar imamo. Nikdar nisem dovolil nad modrostjo naše volje ali nad končno zmago. Taka velika vprašanja zahtevajo tudi odrekovanja. Edino, kar preključjem, je spor v notranjosti.

Parlamentarni državni podtajnik vojnega urada, Tennant, je poročal podrobno o izgubah v Dardanelah. Izgube znašajo, oficirjev: mrtvih 11, ranjenih 2371, pogrešanih 373. — Izmed moštva: mrtvih 16.478, ranjenih 59.257, pogrešanih 8021, skupaj 87.630.

Proti angleško-francoskemu posojilu v Ameriki.

NEWYORK, 16. (Kor.) Iz raznih delov dežele prihajajo v belo hišo brzojavni protesti proti nameravanemu angleško-francoskemu posojilu.

Podlistek

**GREŠNICE.**

— Aha, sedaj prihaja prava stvar, — si je mislil Maurice.

— Ta edina hči, katere sliko bi ti naslikal, če bi imel paleta in čopič našega Grenzera, je bila angelski lepa, ljubka in mila. Po želji njenega kuma in kumice so jo krstili za Margareto Henrieto, in se imenuje z ozirom na svoje očetovske pradede gospodična de Clement. Vprašal me boš morda, zakaj sem tako pozno spoznal dražest osebe, ki sem jo vendar poznal že dalje časa.

— Ne povprašujem te o tem, — je odgovoril Maurice.

— Odgovorim ti na to, — je nadaljeval Karel. — odgovorjam ti: Margareta je celih osem let mlajša od mene in da sem jo dotedaj smatral popolnoma enostavno za ljubkega otroka, kateremu sem večkrat prinašal sladkorčke. Med ono kratko pomorsko vožnjo, o kateri sem ti pravil in ki je imela zame tako slabe posledice, je Margareta dovršila sedemnajsto leto svoje starosti. V kratkih mesecih se je izpremenila popolnoma. Ko sem odjad-

Lansing in posojilo zaveznikov v Ameriki.

WASHINGTON, 16. (Kor.) Državni tajnik Lansing je izjavil na tozadevno vprašanje, da nameravajo posojilo za zaveznike ni nikakršne mednarodne prava. Prejšnjim poizkusom je vlada nasprotovala, ker so bila posojila javno razpisana in bi bile odvzete Ameriki s tem velike svote denarja. Sedanje posojilo pa je kreditno posojilo za izplačanje terjatev ameriških državljanov. Vlada jo smatra ravno tako, kot trgovino s kontrebando, kot privatno trgovsko transakcijo, kakršnih pa nevtralne vlade nikdar niso kontrolirale.

**S turških bojišč.**

CARIGRAD, 16. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča:

Dardanelska fronta: V oddelku Anaforte je naš ogenj pred našim desnim krilom preprečil sovražna utrjevalna dela.

Naša artiljerija je sovražno torpedovko, ki se je bližala Salzik Burnu, pogнала v beg.

Naše obrežne baterije so uspešno obstreljevale važne postojanke sovražnika v ozemlju Sedil Baira.

V noči od 5. na 6. t. m. je ena naših ob obrežju Sueškega prekopu operirajočih poizvedovalnih patrulj obstreljevala 5 km južno El Kantare angleški parnik, ki je vozil skozi prekop municijo. Na obrežju imenovanega kraja vkopana sovražna stotinja je bila vznemirjena z nepričakovanim ognjem.

V noči od 9. na 10. t. m. je neka druga patrulja z razstreljivjo dinamita razrušila vzhodno Ašiguela ob prekopu se nahajajočo radijsko brzojavno postajo.

Na ostalih frontah nobene izpremembe.

LONDON, 16. (Kor.) Admiraliteta poroča: Sovražnik je poročal, da je bil angleški podvodnik »E 7« v Dardanelah potopljen in 3 oficirji in 25 mož ujetih. Ker od 4. t. m. o podvodniku ni bilo nobenega glasu, bo sovražno poročilo pravilno.

Turško odlikovanje za Hötendorfa.

DUNAJ, 16. (Kor.) Cesar je dovolil šefu generalnega štaba, pl. Hötendorfu, da sme nositi podeljeno mu turško odlikovanje, Imtiazovo kolažno v zlatu in srebru.

**Novi nabori za letnike 1873-1877, 1891, 1895 in 1896.**

DUNAJ, 16. (Kor.) Vsi črnovojniški obvezanci, ki dosedaj še ne služijo v skupni armadi, vojni mornarici, pri deželni brambili ali pri orožnikih, ali v črni vojski na podlagi njihove osebne črnovojniške dolžnosti črnovojniško službo z orožjem izvršujejo, rojeni v letih 1873 do vstevši 1877, kakor tudi v letih 1891, 1895 in 1896, bodo poklicani k črnovojniški službi, v kolikor bodo na s tem novou odlojenem naboru za te letnike spoznani za to sposobni.

Ta vpoklic se nanaša med drugim tudi na one, ki so bili pri prejšnjem naboru spoznani sposobni za črnovojniško službo z orožjem, a bili pri prezentaciji ali pozneje zopet odpušteni kot nesposobni.

Vsi naborni obvezanci se morajo za čas te objave najpozneje do 24. septembra zglasti v občinskem uradu svojega bivališča.

Nabor se bo vršil od 11. oktobra do 6. novembra 1915.

Vpoklic sposobnih k izvrševanju službe bo sledil pozneje, najbrže do srede novembra 1915.

Podlistek

**GREŠNICE.**

ral, sem zapustil majhno deklico — vsaj zdelo se mi je tako. — Ko sem se vrnil, sem našel cvetoče dekle. Njena lepota se je nekako metamorfizirala z razvitjem njenih nežnih oblik. Ne vem, kaka neodoljiva dražest je izhajala iz vse njene osebe. Stvarjalo se je okoli nje ozračje čistosti in obenem vzhodljubnosti — končno pa iz njenih velikih modrih in tako milih oči začel izžarivati neki magnetični tok, ki — ki mi je prebodel srce z nečlovešnimi puščicami, vzhit iz tula mitičnega boga Kupidu, je — dokončal Maurice smeje. Karel se je prav tako veselo posmejal kakor njegov prijatelj.

Potem pa je nadaljeval:

— Hotel sem izraziti isto misel v morda nekoliko manj anakronizem slogu. Toda četudi je oblika nekoliko drugačna, je stvar vendar ista in to je bistveno. — Skratka, zaljubljen sem se v Margareto, — oh! Bil sem zaljubljen kakor najzlobnejši ljudje v idiličnih romanih Avgusta Lafontaine. Ko sem se prepričal, da nisem ravno zopern svoji izvoljenki —

**Konflikt našega poslanika v Ameriki.**

Med tem ko so stopila poganjanja nemške vlade z ameriško v precej kritičen stadij, se je dogodil pred kratkim incident, ki je onemogočil našemu poslaniku v Washingtonu, dr. Dumbi, nadaljno bivanje na njegovem mestu. Kakor se zatrjuje v političnih krogih na Dunaju, je naša vlada baje tudi že ugodila prošnji ameriške vlade in odpoklicala dr. Dumbo, k odpotuje v kratkem na Dunaj, da poroča tu osebno o dogodku.

Stvarni pločaj cele afere je, kolikor je mogoče posneti iz raznih dokumentov, sledeči:

Mnogo izseljenih podanikov monarhije je nastavljenih po ameriških tovarnah, bodisi da služijo kot delavci, inženirji ali uradniki. Marsiktera teh tovarn izdeluje sedaj orožja za naše sovražnike. C. kr. korespondenčni urad je izdal zato približno pred pol mesecem javno sporočilo, v katerem se je opozarjalo, da se tako delovanje po našem vojaškem kazenskem zakoniku kot zločin proti vojni sili države kaznuje z ječo 10—20 let, eventualno tudi s smrtjo. Ta objava seveda ni bila avtentična interpretacija zakona, ampak samo svarilo. Na podlagi tega poročila je izdelal nato glavni urednik nekega ogrskega lista v Newyorku načrt, s katerim je skušal pridobiti po ameriških municijskih tovarnah zaposlene naše podanike za stavko, s čemer naj bi se vsaj oviralo izdelovanje municije v Ameriki. C. in kr. generalni konzul v Newyorku, pl. Ruber, je razpravljal o teh predlogih z dotičnim urednikom in si je dal napraviti od njega spomenc, ki jo je odposlal poslanik dr. Dumba potem s priporočljivim pismom na zunanje ministrstvo. Dr. Dumba je v svrhu sigurnosti zaupal to pismo nekemu, našemu zunanjemu ministru dobro poznanemu ameriškemu žurnalistu angleškega pokolenja, namreč dr. Archibaidu, ki se je ravno pripravil za potovanje v Berlin in na Dunaj, ne da bi sicer kaj vedel o vsebini pisma. Toda angleška vlada je morala že na kak način zveteti o tej misli. Dr. Archibald je bil namreč pri prihodu na Angleško aretiran. Pri preiskavi so našli pi njem pismo dr. Dumbe na naše zunanje ministrstvo, ki je je angleška vlada takoj izročila Ameriki.

Ameriška vlada je smatrala pismo in način njegovega ekspediranja kot dvojni pogrešek dr. Dumbe. Njegov načrt se smatra po ameriškem naziranjju kot zarota v svrhu motenja zakonitega industrijskega in trgovinskega obrata Združenih držav, torej kot protizakonito postopanje. Posluzevanje z ameriškim potnim listom potujočega ameriškega državljanu, da bi prenašal uradno poročilo avstrijskega funkcionarja preko sovražnih linij (Anglija), se smatra kot pregrešek proti nevtralnosti Združenih držav. Ker je dr. Dumba brez oporekanja priznal dejstvo, je ameriška vlada kratkoma zaprosila avstrijsko vlado, da ga takoj odpokliče, češ da ji je postal neprijeten.

Cesar Viljem in socialna demokracija.

V Stuttgartu je izšla brošura, ki jo je spisal bivši badenski socialnodemokratski deželni poslanec Anton Fendrich. Iz te brošure posnemamo naslednja izvajanja, ki so zelo značilna za nazore, ki so se tekom svetovne vojne udomačili v nemški socialni demokraciji.

**Cesar Viljem in socialna demokracija.**

V Stuttgartu je izšla brošura, ki jo je spisal bivši badenski socialnodemokratski deželni poslanec Anton Fendrich. Iz te brošure posnemamo naslednja izvajanja, ki so zelo značilna za nazore, ki so se tekom svetovne vojne udomačili v nemški socialni demokraciji.

**Cesar Viljem in socialna demokracija.**

V Stuttgartu je izšla brošura, ki jo je spisal bivši badenski socialnodemokratski deželni poslanec Anton Fendrich. Iz te brošure posnemamo naslednja izvajanja, ki so zelo značilna za nazore, ki so se tekom svetovne vojne udomačili v nemški socialni demokraciji.

**Cesar Viljem in socialna demokracija.**

**GREŠNICE.**

Moja mati se je ustrašila te trgovinske krize. Učevce imetje je bilo sicer znano in tudi naše posestvo v Franche Comtee se mi je zdelo neizčrpno. Mati pa me je pončila tedaj, da je stvar nekoliko drugačna. Na posestvu so bile velike hipoteke in revolucija tudi ni prizanesla naši graščini, tako da ni bilo iz Saint Andréja morda leta in leta pričakovati nikakih dohodkov. Naj bi torej tedaj vložila gotovino v trgovino, bi se lahko zgodilo, da bi se bilo izgubilo vse. Zato mi je prav najino svetovalec, naj pustim trgovino in naj si izvolim kak neodvisen poklic, kjer se ni treba batl gospodarskega poloma. Ta materina želja mi je bil ukaz. V ostalem ti pa priznam, da sem ji ustregel prav rad, kajti za trgovino itak nisem bil ni-

Fendrich govori o svojem pogovoru z nemškimi državnimi kancelarjem o odnosih nemških strank napram vladi po končani vojni in nadaljuje potem:

Kancelar je moral govoriti s cesarjem o najinem pogovoru, kajti drugo jutro, malo pred enajstim, ko sem ravno popravil svoje stvari, je prišel k meni legatski svetnik R. s sporočilom, da me pričakuje cesar. Da naj pridem, kakor sem. Peljali so me skozi majhen park, medpotoma me je ustavila vojaška straža, ki je stopila izza grma, a me je na po-bočnikov migljaj pustila, da sem šel dalje. Zadal na odprtem prostoru pod visokimi drevesi sta sedela na klopi cesar in kancelar.

Ko je videl cesar, da prihajam sam iz grmovja, je vstal in mi prišel naproti. Krepkeje in pristraneje mi tudi najbližji prijatelji niso stresali roke kot on pri tem prvem srečanju. Ob vsej spoštljivi razdalji je takoj od prvega trenutka nastalo med nama popolnoma svobodno razgovorje človeka s človekom ki ni potreboval dolgega iskanja in tipanja po notranjosti. Cesar me je vprašal, ker je pač videl, kako je ravnala straža z menoj, kdo je pač po mojem mnenju tu v sovražni deželi kot telesna straža okoli njega. Jaz seveda nisem vedel, kdo, in cesarja je veselilo, da mi je povedal, da posadko mesta tvore večinoma socialni demokrati. Da so prav imenitni fantje.

Tekom teh uvodnih besedi sem imel priliko, da sem se prepustil svobodnemu in mirnemu vplivu tega moža in vladarja, ki stoji v središču svetovne vojne. Gledal njegove svetle, bistre oči, iz katerih se je svetlikalo veliko raztopljenega jekla. Gledal sem v čudovito sveže, energično lice, ki razum celega sistema gubic ob obeh ne kaže niti ene gube, in iz skrbne polne slike, ki jo je bilo zadnje mesece videti v vseh izlozih, nič drugega kot čisto pobeljena senca. Toda v strumnem, elastičnem telesu z visokimi rumenimi kožnimi škornji in preprosti »litenki«, ki je ni krasil noben red, je tičalo veliko bujne življenja, ki si je moralo dati duška na kak način. Cesar ima razodevalno potrebo individualnosti, ki dobliva od vseh strani močne žive vtiske in jih takoj obdeli. Nikoli v svojem življenju nisem v dveh urah moral vzdržati tako množino misli in pobud na vseh poljih. Vendar pa se ni govorilo nič, kar ne bi bilo v kaki zvezi z vojno.

Najmočnejši vtisk, ki sem ga dobil od cesarja, je bil popolna odkritost njegove mirnougubnosti do zadnjega trenutka, drugi najmočnejši pa njegovo veliko razočaranje zaradi njegovih sorodnikov na Anglskem in Ruskem, ki so odrekli v trenutku največje nevarnosti.

Nihče ne bo mislil, da so se »nazori« cesarja strinjali v vseh točkah z mojim levice. Popolno soglasje pa je vladalo v dveh slučajih. Prvič, ko je pogovor nanese na Francoze. Tu je bila cesarjeva bol moja lastna. Cesar govori čisto francoščino in je upal, kakor mi vsi, posebno mi Badenci, da bo mogoča sprava najprej s Francosko. Kakor vsi drugi narodi, smo tudi mi visoko precejevali Francoze. Francozi so narod, ki propada. Njihovo vojevanje je polno največjih grozot, polno tako strašnih dogodkov, da jih bo mogla kdaj obelodaniti le tajna knjiga o vojni. Pol ure mi je cesar pripovedoval s prisrčno potrjenostjo dejstva o ravnanju francoskih zdravnikov ne le s sovražnikom, temveč tudi z njihovimi lastnimi ljudmi, ki ne dopuščajo več upanja na zboljšanje. Francoska je obsojena dežela. In solze, ki so med pripovedovanjem več kot enkrat prišle v oči, so bile večkrat tudi solze sramu nad tako propalostjo naroda, ki pa se smatrajo še vedno za viteškega in plemenitega, ki pa je zapadel zagrizenosti v fiksno idejo.

Drugič, (tudi po radostno sva se strinjala s cesarjem ob priliki pogovora o smislu te vojne. Smisel in namen, izhajajoča iz oddaljenih vzrokov, sta zedinjenje in razbistrenje Nemčije, da se usposobi za svojo svetovnozdolgovinsko nalogo, ki jo določa za srce Evrope in ponotranjenje evropskega človeštva. Mi nismo vsi dobri, a voljo imamo, da bi bili. In tistim, ki so odklonili, dopuščam Gospod, da se jim posreči.

To so bile nekako glavne misli o smislu vojne. Neki-notranji ogenj je presegal pogovor, in bilo je, kakor da zunaj pred vrtoom pojo jasni otroški glasovi: O Deutschland hoch in Ehren, du heil'ges Land der Treue. (O Nemčija v veliki časti, ti sveta dežela zvestobe.)

O socialnih stvarih sploh ni bilo govora. Toda trdno zaupam, da cesar s svojim živahno iskajočim umom po sklenitvi miru in po preslini enotnosti naroda v obrambi domovine še enkrat uporabi priliko, da postane zedinjevalni cesar socialne države z vsem osebnostnim bogastvom, ki je zmožna samo Nemčija, dežela duševne ljubezni in država demokratično - monarhične sinteze.

Po vseh teh težkih stvareh so prišle na razgovor lahke in nedolžne stvari, in smel sem pripovedovati o svoji švarevalski domovini in svojem gorskem zavetišču, Feldbergu. Drevje je samelo v solnčnem vrtu, čas je mineval, sam ne vem, kako, in naenkrat je bila ena in čas obeda. Ure so minile hitro. Še enkrat mi je stisnil roko, tokrat skoraj bolesto pristrano, in je odšel potem s kancelarjem, ki je bil skoraj ves čas pogovora navzoč kot poslušalec, nazaj v hišo.

Ali ni vse to najboljši dokaz, kako izpreminja vojna nazore in značje v oni socialnodemokratski stranki, ki se je, še ne dolgo temu tako ponašala s svojo - revolucionarnostjo in ni hotela pošiljati svojih mož v predsedništvu nemškega držav-

nega zbora samo zato, da ne bi se jim bilo treba predstavljati in klanjati - cesarju, monarhu.

## Razne politične vesti.

O vzrokih odstopa Nikolaja Nikolajeviča se širijo različne govorice. Ena najinteresantnejših verzij bi bila: Veliki knez je hotel, naj se ruska vojska umika tudi preko Minska. Temu se je uprli vojni minister Polivanov, češ, da bi tako umikanje izzvalo revolucijo. To da bi bila taktična anafabeta. Na to se je ustvaril v duhu mi blok, ki je sestavljal program dela za obe zakonodajni zbornici - ki ga priobčujemo na drugem mestu - in zahteval odstop velikega kneza! Tako je mogel Polivanov zahtevati odstop Nikolaja Nikolajeviča. Sledil je ministrski svet, da sklepa o tem. Tu je imel vojni minister poudarjen govor, ki ga je končal z apelom na carja, naj stopi na čelo vojski in morarici, sicer da odstopijo vsi ministri, razun treh. Car je težko privolil v to. Slednjič se je vendar izjavil pripravljen in še isti večer je bil sestavljen tekst reškripta. Pozneje se je vršila seja pod predsedstvom carjem in ob navzočnosti vseh ministrov, skoro sto povabljenih svetnikov, zastopnikov dume in mnogo drugih ekstremnih elementov n nasprotnikov vlade. Najprej je bilo izrečenih nekaj oficijelnih, široki javnosti namenjenih govorov, a potem je sledila intima konferenca, na kateri je car priobčil navzočim, da je sprejel odstop velikega kneza generalissima, pak da pojde sam osebno in trajno v glavni stan. Z značilnimi besedami: »Za čas moje odsotnosti morate čuvati mojo kromo in mojo deželo!« je izročil car vojnemu ministru Polivanovu in ministru pravosodja po en podpisani izvod reškripta, ki se je imel naslednjega dne obelodaniti, in je car še v isti noči odpo-toval v glavni stan.

Program ruskih liberalnih strank. Pariški »Temps« poroča, da so zmerne stranke skupno z liberalnimi elementi državnega sveta ustanovile parlamentarno grupo z liberalnim programom. Ta grupa je sestavljena iz nacionalističnih progresistov, stranke centristov, obeh frakcij okto-bristov, progresistov in kadetov v državnem svetu, centrista neodvisnih in akademskih grupe ter tvori veliko večino dume. Program jej je nastopni: ustanovitev vlade iz oseb, ki uživajo zaupanje dežele; obnovenje osebja pri pokrajinskih upravic; praktično izvajanje politike, ki bi imela ustvariti enakost ter odpraviti spore med narodi in razredi v državi; pomilostjenje vseh tistih, ki so bili kaznovani radi političnih ali verskih razlogov, in ki jim je povrniti vse njihove pravice; nemudno proučanje poljske avtonomije; da se odpravijo pasivi, v katerih smejo bivati židje; mirovna politika napram Finski; ustanovljanje malega ruskega delavskega časopisa; ustanovljanje delavskih zvez; pravna enakost kmetov in polna prepoved alkohola. — Poročevalec »Tempsa« pravi, da je ta liberalni blok značilen za razpoloženje v deželi. Rusija da se hoče osvoboditi iz vseh okov, ki so dosedaj vezali en del njene moči.

Papeževe akcije za mir. Ker se širijo razne vesti, iz katerih bi se moglo napačno sklepati o stališču rimske Svete stolice napram sedanjemu orjaškemu konfliktu, daja dunajski »Information« nastopna pojasnila v bolj orijentacijo. Samo ob sebi umevno je, da sv. Oče z ne-strpnostjo hrepeni po trenutku, ki bi mu omogočil, da zapriče s prizadevanji za vzpostavitev miru, ali da bi se mogel vsaj udeležiti teh prizadevanj. V Vatikanu so tudi čvrsto uperjeni, da naloga posredovanja za mir prične nekega dne na eni strani sv. Stolice, na drugi strani pa Združenim državam ameriškim. V tem uverjenju ostajajo vatičanski krogi v stikih z vladnimi krogi v Washingtonu. V svesti si velike naloge, ki pripada v doglednem času Združenim državam, zaslednjejo vatičanski krogi s skrbjo vse, kar bi moglo washingtonsko vladno spravi-ti iz nevarnosti, ter jo pozdravili kot pravo odrešenje, ko se je nemškemu cesarju posrečila mirna poravnava grozečega konflikta med Združenimi državami in Nemčijo. Povsem kriva pa je domneva, da bi hotela sv. Stolica kaj storiti, da bi forsirala akcije za uvedbo mirovnih pogajanj. Na kaj takega ne mislijo v Vatikanu, ker dobro vedo, kako lahko bi tak prenatrjena akcija dosegla nasprotno od tega, kar se je hotelo doseči. Mirovno posredovanje sv. Stolice nastopi gotovo še le tedaj, ko bo usodno vprašanje o bo-doči preobrazbi tega dela sveta zrelo za rešitev — ne za trenutek prej, ne za trenutek pozneje. (To se pravi, ko orožje izreče zadnje besedo.) Nadalje naglašamo naš vir, da je za čas mirovnega posredovanja zastopniku Vatikana monsignoru Gibbonu, v Washingtonu prisojena velika vloga.

## Razglas.

1. dne meseca oktobra 1. 1915. zapade plačilo četrtega antecipatnega četrtletja splošnega obrtnega davka in davka podjetij, ki so dolžna javno polagati račune, z dotično občinsko doklado ter četrti četrtletje prispevka za trgovinsko in obrtniško zbornico na zgoraj omenjene davke.

Pozivljajo se vsi plačevalci imenovanih davkov, da plačajo dotične zneske v občinskem davčnem uradu, da se izognejo prisilnim sredstev, s pripombo, da imajo v smislu zakona dolžnost, tudi če niso prejeli tozadevnega plačilnega naloga za tekoče leto, plačati davek na podlagi plačilnega naloga prejšnjega leta.

Ce se ne plača najdalje 14 dni po zapadlosti, se zaračunajo zamudne obresti za

davek in doklade v smislu zakona, izdanega 9. marca 1870, št. 23. drž. zak., 23. jan. 1892, št. 26. drž. zak. in 27. jul. 1892, št. 19. drž. zak. in sicer od dneva po zapadnem roku.

Trst, 15. septembra 1915.  
Ces. komisar neposrednega mesta Trst.

## Domuče vesti.

Predavalni večer. Prof. Marcel Salzer, ki je bil od vojno-preskrbovalnega urada c. kr. vojnega ministrstva povabljen za predavanja na jugozapadni fronti in v zaledju, je dospel v Trst in bo čital danes zvečer v dvorani Teatro Comunale, izbrana svoja najboljša in najbolj učinkovita predavanja. Program bo vseboval zlasti dostojen, času primeren humor.

Prof. Salzer je imel v zadnjih dneh priljubljenost, da je v ožjem vojnem ozemlju zabaval s svojimi predavanji vojskovodje, njihove štabe, oficirje in moštvo in jim je sredi resnosti časa audil razvedrilo in zabavo.

Predavanja prof. Salzerja so brez vsakega dobička zanj in je namenjen vse do hodek izključno vojno-preskrbovalnemu uradu vojnega ministrstva.

V vseh krogih prebivalstva vlada najživahnejše zanimanje za znanega nemškega predavatelja. Vstopnice se dobe v knjigarni Schimpf, v trgovini s papirjem Strehtler in zvečer pri blagajni po 2 K in 1 K (dijaki 50 vinarjev). Pričetek ob 7 in pol zvečer.

Trilico objavlja uradni »Osservatore Triestino« za naslednje osebe, ki so pogubljene v inozemstvo in jih vojaško sodišče zasleduje zaradi zločina proti državi oboroženi sili v smislu § 327. vojaškega kazenskega zakonika: dr. Hinko Hinković, odvetnik in hrvatski poslanec, dr. Franko Potočnjak, Fran Supilo, izdajatelj in odgovorni urednik lista »Riječki Novi List«, in Dragotin Gustinčič, inženir.

Kolera v Trstu. Kakor je razvidno iz večerajšnega poročila o koleri v Trstu, ni v Trstu nobenega slučajja kolere več. V magdalenski bolnišnici se nahajajo samo 4 osebe kontumicirane, s čemer pa ni rečeno, da so bolne za kolero. Izključno vendar ni, da se ne bi pojavil še kak slučaj, toda več kot gotovo pa je, da je nevarnost razširjenja te nevarne bolezni popolnoma izključena. Ni naša navada, da bi tjavendan komu izrekli pohvalo in priznanje, toda kar je res, je res: tržaškima zdravstvenima oblastima, občinski in državni, gre v tem oziru vsa pohvala in priznanje. Da bi bilo tudi vse drugo tako v redu v Trstu, kakor je to, potem bi bil Trst ne samo »fidelissima«, temveč tudi »felicissima!«

Sestanek hišnih posestnikov. Hišni posestniki so sklicani na drugi sestanek, ki se bo vršil jutri, v nedeljo, dne 19. t. m. ob treh popoldne v dvorani »Tersicore« v ulici Chiozza št. 7. Ta sestanek se sklicuje glasom sklepa prejšnjega sestanka, ki se je vršil v nedeljo, dne 12. t. m.

Izgubila je, kakor smo že javili, neka ženska na poti iz Kostanjevice na Krasu v Trst 300 K, ki jih je imela v notesu. Od notesa so jej ostale samo platnice, ostalo pa je izgubila z denarjem vred. Pošteni najditelj se prosi, da prinese denar z beležnico vred v naše uredništvo, ki ga izroči izgubljenici, ki ima svojega moža na bojišču.

Ruski invalidi na povratku v domovino. V petek zvečer so odpravili iz Zagreba 17 ruskih vojni ujetnikov. So to ljudje večinoma z amputiranimi udli, ali drugimi telesnimi poškodbami, ki jim ostanejo za vse življenje. Na dvorišču garnizijske bolnišnice, kjer so se poslavljali od svojih tovarišev, so se odigravali pretresljivi prizori. Ljudje so se objemali in da-si so odhajali v stanju, ki vzbuja usmiljenje, so vendar jokali od veselja, ker bodo skoro zopet videli svojo domovino. Hvalno so se poslovili tudi od zdravnikov, ki so jih negovali z isto ljubeznijo, kakor naše bolne vojaške. Ruske invalide odpravljajo najprej v skupen tabor v Avstriji in potem se le z večjim transportom v Rusijo.

Lučanje kamenja. Urša Čelazerjeva, ki stanuje v ulici di Ponziana (pri sv. Jakobu) št. 125, je večeraj popoldne ob enajstim prinesla na zdravniško postajo svojega komaj triletnega sinka, kateremu je ime Galliano, ker je revček imel precejšnjo rano na čelu. Mati je povedala, da je ubogemu Gallianu prišel v čelo kamen, ki mu ga je bil zalučal nek paglavec.

Istotako je spremila na zdravniško postajo snoci ob polsedmih Antonija Komarjeva, ki stanuje v ulici di Ponziana (tudi pri sv. Jakobu) št. 1, svojega 8 letnega sina Viktorja, kateremu je bil tudi nek paglavec zalučal kamen ter ga zadel v glavo, provzročivši mu precejšnjo rano. Zdravnik je obema podelil potrebno in slučaju primerno pomoč.

Požar. Včeraj okoli poldne je začelo goriti v mirodilnici M. Jellersitz, ki se nahaja v ulici di Molino a Vento št. 1. Pozvani so bili nemudoma na pomoč gasilci, ki so takoj z glavne gasilske postaje prihiteli gasiti. In res se jim je posrečilo, da so v kratkem odstranili vsako nevarnost, ki je bila na vsak način velika, ker je v mirodilnici vse polno najbolj gorljivih snovi. Po dobro uro trajajočem naporu delu, so gasilci popolnoma pogasili ogenj. Ogenj je sicer napravil precej škodo, a trdika Jellersitz je zavarovana proti požaru.

Umrli so: Prijavljeni dne 17. t. m. na mestnem fzikatu: Aziziani Filomena, 77 let, Kladin 601; Kukanja Josipina, 65 let, Polje Sv. Alojzija št. 6; Fonda Valerij, 2 meseca, ul. sv. Zenona št. 1; Pahor Ivan, 7 let; Turković Milan, 3 leta; Udovič Mirko, pol-drugega leta; Vekjet Marija, 23 let, Sv. Mar. Magdalena zgoraj št. 450. — V mestni bol-

nišnici dne 17. t. m.: Cuppo Ferruccio, 4 leta; Ferletič Alojzij, 39 let; Mlaker Fran, 9 mesecev; Mal Ivan, leto dni; Pregarc Ida, 7 let.

### Darovi.

Darovi, došli cesarskemu komisariju. — Upravništvo »Lavoratore« na došlih in že objavljenih darovih K 254.33 — za sklad za vdove in sirote padlih v vojni, K 75. — za tržaške ubožce, K 37. — za begunce iz Furlanije in Istre, K 50. — za okrepčevalnice ranjenec, K 70. — za brezposelne, K 12. — za vojaške na južnem bojišču, K 25. — za Beli križ, K 10. — za podpore vojakom, oslepelim v vojni, K 19. — za ranjence z Doberdoba, K 5. — za vojaške na bojišču.

Tvrda »Agrumaria« je dala cesarskemu komisariju za okrepčevalnico ranjenec na razpolago 4 zaboje (100 škatelj) pripravljene juhe.

Upravništvo »Cittadino di Trieste« K 42: zbranih med mornarji vojne ladje »Franz Josef I.« v korist sklada za vdove in sirote padlih v vojni. — Ivan Zanier K 30. — za vojaške, oslepele v vojni. — Tvrda Savel D. Modiano K 2044.20, in sicer K 1294.20 kot povračilo onih zneskov, ki jih je sklad za brezposelne izplačal delavcem njegovega podjetja in K 750 kot dar sklada za brezposelne.

### Kdo ve kaj?

Presijo se podatki o naslednjih osebah: Fran Logar, policijski oficijal pri civilnem komisariatu, vojna pošta 91, vprašuje po rodbini Logar, p. d. Roder v Šrpenici. Kdor bi kaj vedel o tej rodbini, naj naznani na zgoraj naslov.

### Kolera v Trstu.

Poročilo o stanju kolere dne 17. sep. 1915. Dne 16. sept. je bilo v zdravniški oskrbi: 3 Novi slučaji: . . . . . 3 Okrevale (oseb): . . . . . 3 Umrlo (oseb): . . . . . 1 Ostalo v zdravniški oskrbi (oseb): . . . . . 1 V magdalenski bolnišnici kontumicirani 4

### Cene raznih živil v Trstu.

(Dne 17. septembra 1915.)

|                                      |                   |
|--------------------------------------|-------------------|
| Moka bela . . . . .                  | K 0-78 kg         |
| Sladkor . . . . .                    | K 1— kg           |
| Meso (goveje) srednji deli . . . . . | K 4-32, 5-62 kg   |
| zadnji . . . . .                     | K 4-48, 6— kg     |
| Meso telečje . . . . .               | K 5-20 do 8— kg   |
| Meso kostrunovo . . . . .            | K 3-20 do 3-60 kg |
| Vampi . . . . .                      | K 2— kg           |
| Slanina (soljena) . . . . .          | K 7— kg           |
| Gnajat, kuhana . . . . .             | K 7— kg           |
| Gnajat sirova . . . . .              | K 10— kg          |
| Maslo sirovo . . . . .               | K 5-40 kg         |
| Maslo (svinjska) . . . . .           | K 6— kg           |
| Sir (emmental) . . . . .             | K 5-40 kg         |
| Kokoši . . . . .                     | K 7-50 do 8— kg   |
| Piščanci . . . . .                   | K 3— do 4— kg     |
| Polenovka suha . . . . .             | K 2-20, 2-40 kg   |
| namočena . . . . .                   | 1-28 kg           |
| Testenina . . . . .                  | K 1-60            |
| Riž . . . . .                        | K 2— kg           |
| Fizol . . . . .                      | K 1-28 kg         |
| Bob . . . . .                        | K 1-60 kg         |
| Zelje (sladko) . . . . .             | K 24, 32 kg       |
| Zelje (kislko) . . . . .             | K —64 kg          |
| Kisla repa . . . . .                 | K 56, 60 kg       |
| Ječmen . . . . .                     | K —80             |
| Fizol (stročji) vinarjev . . . . .   | 32 40 kg          |
| Krompir . . . . .                    | 20 kg             |
| Grah . . . . .                       | —80 kg            |
| Paradižniki . . . . .                | 28, 32 kg         |
| Radič . . . . .                      | 4 do 6 merica     |
| Salata . . . . .                     | 10 do 12 glava    |
| Zeleno . . . . .                     | 8, 12 glava       |
| Cesen . . . . .                      | 10, 12 glava      |
| Čebula . . . . .                     | K 64, 72 kg       |
| Jajca . . . . .                      | 18, 20 komad      |
| Búdo . . . . .                       | 3, 4 komad        |
| Pesa . . . . .                       | 4 do 6 komad      |
| Malancane . . . . .                  | 3, 4 komad        |
| Kumare . . . . .                     | 4 do 8 komad      |
| Mleko . . . . .                      | 56, 60 liter      |

### MALI OGLASI.

V najem se odda gostilna združena s kavarno in prodajo tobaka v sredini trga v Ajdovščini s 1. novembrom. — Vprašaj naj se pri gospej Rozi Poljak, Šmarje pri Ajdovščini. 424

Kupi se dnevno nova in rabljena volna po kurenčini in visoki ceni. Prinesti ali pisati Debasio, ul. Chiozza št. 34. 313

Mobilirana soba se odda (K 24) pošteni gospodini. Ul. Commerciale 9, III. nad. levo. 517

Krompir kranjski ali češki in kislko zelje v sodih se prodaja po najnižjih cenah pri Jak. Vatovec, ul. Carintia 19. 473

Čokolada se prodaja po K 4-70 kg. Ul. Stadion št. 10. 435

Abs. filozofkinja podučava u hrvatskom jeziku odrasle i djecu pučkih ili srednjih škola. Via Remota 17, vr. 21. 436

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo zopet odprto gostilno v ul. Belvedere št. 67. — Viktorija Fatur. 438

Šipe nove in rabljene se prodajo po nizki ceni Ul. Riborgo 17. Zaloga železnice. 439

Žepne električne svetiljke in baterije v velikih izbi se vdobi v trgovini Rudolf Buffa v Trstu, Corso št. 6. 440

Grozdje in vltio ima na prodaj M. Sreboth, Poreč. Na pismena vprašanja priložiti znanstvo za odgovor. 431

### Naznanilo.

Vsled velikim težkočam se nam je posrečilo preskrbeti našo veliko zalogo izdelanih oblik za možke, dečke in otroke za nastopajočo sezono.

Dasiravno so cene neizmerno porastle, da dovoljili se bomo z malim dobičkom, da tako ohranimo cenj. odjemalce.

Ravnateljstvo skladišč:

„Alle grandi fabbriche“ ulica Barriera št. 10

## Umetni zobje

z in brez čeljusti, zlate krone in obročki  
**VILJEM TUSCHER**  
konces. zobotehnik  
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.  
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

## JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina  
Nov prihod volnenga blaga za moške, in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice. — Svilenina in okraski zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Vzenine in drobniarje, preproge za-vese, trliž po izjemno nizkih cenah.

### ZOBOZDRAVNIK

## Dr. J. Čermák

se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste.  
Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.  
**UMETNI ZOBJE.**

## Velika zaloga vina

likerjev in špirita najboljši tovarn.

Prodaja na drobno in na debelo. - Cene zmerne.

Trst, ulice Solitario št. 27

Cene zmerne. Postrežba točna.

## Špirit

## Tropinovko

## Rum

## Cognac

ter sloviti želodčni liker  
**Florian**

se vdobi vedno in vsaki množini pri dobroznani trdki

V. Plesničar - Trst, Via Donizetti 3

nasproti židovskega tempelna.

Cene zmerne. Postrežba točna.

## Emilia Ceregato

Trst Campo S. Giacomo 2

Priporočam cenjen. občinstvu svojo

trgovino pisarniških in šolskih potrebščin

Prodaja razglednic in igrač vseh vrst.

Prodajajo se tudi molitveniki v slov. jeziku.

## Dvorana Teatro Comunale.

DANES, sobota, 18. septembra, ob 7½ zvečer

## Zabaven predavalni večer.

Profesor Marcel Salzer.

Popolen znesek je posvečen vojni preskrbi.

Času primeren humor v verzih in prozi.

Vstopnice po 2 K in 1 K (za dijake 50 vln.) se dobe v knjigarni Schimpf, v trgovini s papirjem Strehtler in zvečer pri blagajni.